

Bölüm 16

Tanrıyı dinlemeyenler

²⁵İnsanın gözüne sağlıklı görünen yol vardır,
Ama onun sonu ölüm yollarıdır. (16:25)

Cansal insan	sayfa 194
Saf ve basit insan	sayfa 195
Ahmak	sayfa 198
Alay edici	sayfa 202
Kötü insanlar	sayfa 204

I Temel durumu

A. Kendi görüþüyle doğrudur o.

16:2 ²İnsanın tüm tutumu kendisine pak görünür;
Ama RAB'tir ruhu tartıya vuran.

21:2 ²Bireyin tuttuğu yolların her biri kendince doğrudur;
Ama yürekleri tartmak RAB'bin işidir.

14:12 ¹²İnsanın gözüne doğru görülen yol vardır,
Ama onun sonucu ölüm getiricidir.

B. Ruhsal gereksinimini tanıyamaz.

20:24 ²⁴ RAB'tir kararlaştıran insanın adımlarını
Ademoğlu kendi yolunu nasıl kavrayabilsin?

30:12 ¹²Öyleleri var ki, kendi gözlerinde apaktır;
Öte yandan da arınmanın ne olduğunu bilmezler

C. Hiçbir zaman gerçek anlamda gönül dolgunluğuna ermez.

27:20 ²⁰Ölümler Ülkesi ve Mahvolma Bölgesi doyma nedir bilmez;
Bunlar gibi insanın gözü de 'Yeter' diyemez.

Ç. Alışık niteliğinde günah ipler.

21:8 ⁸Suçla yüklü bireyin tuttuğu yol eğri büğrüdür;
Buna karşı yüreği temiz olanın tutumu dosdoğrudur.

19:3 ³Ademođlunun akılsızlığı kendisini yoldan kaydırır;
Üstelik o kişi RAB'bi suçlar.

II Açıklysonu

A. Yapamığ dertle doludur.

22:5 ⁵Tutarsız insanın yolu diken ve tuzakla kaplıdır;
Kendisini savunmakla ilgilenen onlardan beri durur.

17:20 ²⁰Çarpık yürekli insan gelişmez;
Ortalığı karıştıran dil bela bulur.

B. Tuttuğu yol ona sonsuz ölüme götürecek.

16:25 ²⁵İnsanın gözüne sağlıklı görünen yol vardır,
Ama onun sonu ölüm yollarıdır.

29:18 ¹⁸Peygamberlik sözü yokluğunda
ademoğulları çekinmeyi bir yana iter;
Ama ruhsal yasayı sayanlara ne mutlu!

21:16 ¹⁶Sağduyu ilkesine rest çeken,
Ölümler topluluğunda yatağını serecek.

III. Cansal insana Mesih inancını yanıtı

A. Düzensiz yaşam gidişine ilişkin onu uyar.

24:11 ¹¹Ölüme götürülenleri kurtar;
Sendeleyle sendeleyle ölüme sürüklenenleri çek ve kurtar.

24:12 ¹²"Bunu bilmiyordum!" diyebilirsin;
Yüreklerin yargıcı buna dikkat etmiyor mu?
Ruhun gözeticisi bunu bilmiyor mu?
İşleri uyarınca ademoğluna karşılığı vermeyecek mi?

B. Tanrıya dönmesi için onu yüreklendir.

11:30 ³⁰Doğru kişinin ürünü yaşam ağacıdır;
Bilge kişi insanları kazanır.

Saf ve basit insan

I. Temel görünümü

A. Bilgelikten yoksun

8:5 ⁵"Ey akılsızlar, bilgiyle değerlendirmeyi öğrenin;
Ey kafasızlar, sağduyuya kulak verin.

B. Kolaylıkla yanıltılır.

14:15 ¹⁵Bön insan her lafa inanır,
Ama akıllı birey tuttuğu yola dikkat eder.

9:13 ¹³Aklı gitmiş kadın değişkendir;
Basittir, kararları bilgiden kaynaklanmaz.

- 9:16 ¹⁶“Ey basit olanlar, buraya gelin!”
Kafası işlemeyenleri ayartır:
- 9:17 ¹⁷“Aşırılmış sular tatlıdır;
Gizlilikte yenen ekmeğe doyum olmaz”.
- 9:18 ¹⁸Eyvah! Orada ölümün konutladığını birey bilmez.
O kadının çağrılıları Ölüler Ülkesi'nin derinliklerindedir.

C. Kösteklenmeye açıktır.

- 7:6 ⁶Evimin penceresinden,
Kafesin arkasından dışarıya bir göz attım.
- 7:7 ⁷Bir sürü bön genç arasında
Sağduyusu gitmiş birini ayırt ettim.
- 7:10 ¹⁰Ansızın onu karşılamaya gelen bir kadın belirdi.
Kuşanımı genel kadınınkıydı, yüreği yanıltıcı..[◇]
- 7:22 ²²Genç, akılsız biri gibi onun ardından gitti;
Tıpkı boğazlanmaya götürülen öküz gibi..
İlmiksiz ip takılmış geyik gibi.
- 7:23 ²³Kuş tuzağa dalarcasına, duraksamadan o kadının ardından gider.
Bir ok onun ciğerine saplanıncaya dek.
Bunun yaşamı pahasına olacağını hiç kestiremeden.

Ç. Alıpkı sırasından güçlülere takılır.

- 22:3 ³Anlayışlı birey gelen tehlikeyi görür ve kendisini gizler;
Ama bön kişi düşünmeden ona dalar ve zararlı çıkar.

D. Bilgisizliğinden hopnuttur.

- 1:22 ²²“Ey kafasızlar! Ne vakte dek kafasızlığa sarılacaksınız?
Alaycılar, ne vakte dek alaycılıktan zevk alacaksınız?
Akılsızlar ne vakte dek bilgiden öğrenecek?”

II. Açıklısonu

A. Değiptirilemeyen akılsızlığa doğru sürüklenmektedir.

- 14:18 ¹⁸Bön kişilerin mirası akılsızlıktır,
Ama akıllılar bilgi ile taçlanır.

B. Eninde sonunda yıkıyla karşılayacak.

1:32 ³²“Bön kişiler döneklüklerinin kurbanı olacak;
Akılsızların kayıtsızlığı kendilerini tüketecek.

III. Mesih inanışının saf insana karşılığı

A. Onu cezalandırılmıyıp günahlıları örnek kullanarak uyar.

21:11 ¹¹Alaycı cezalandırılınca kafasız insan bilgi sahibi olur.
Bilge eğitilince daha da bilgi edinir.

19:25 ²⁵Alaycıyı tokatla, bön bireye ders olur;
Anlayışı yerinde olanı azarla, bunu bilgisine katkı kılar.

B. Tanrı gerçeğini ona öğret.

8:5 ⁵“Ey akılsızlar, bilgiyle değerlendirmeyi öğrenin;
Ey kafasızlar, sağduyuya kulak verin.

8:6 ⁶“Duyun dinleyin; yetkiyle konuşacağım;
Benden doğruyu öğreneceksiniz.

8:7 ⁷“Çünkü ağzım gerçeği söyleyecek.
Dudaklarım kötülükten tiksindir.

1:1 ¹İsrail kralı Davut’un oğlu Süleyman’ın Özdeyişleri:

1:4 ⁴Basit kişiyi sağlıklı yargıya,
Genç bireyi bilgiye ve sağgörüye iletisin diye.

C. Yaşam yolunu ona göster.

9:1 ¹Bilgelik evini kurdu,
Yedi direğine çekidüzen verdi.

9:4 ⁴“Kafasız kim varsa kalksın gelsin.”
Akli kıt olana da sesleniyor:

9:6 ⁶“Bırakın şu akılsızlığı; yaşam bulun..
Anlayış yolunu tutun.”

Ahmak

(Tanrı yoktur yolunda ipini yürüten)

I Temel durumu

A. Kendine güvenen ve kurum satandar.

28:26 ⁶Yoksulluk, öte yandan da erdeme bağlılık,
Varlıklıyken yolsuzluğa tutsaklıktan bin kat yeğdir.

12:15 ¹⁵Akılsızın tuttuğu yol kendi gözüne doğru görünür,
Ama akıllı insan verilen öğüdü dinler.

14:3 ³Kafasızın sözleri kendi gururunun değneğidir;
Öte yandan bilgelerin dudağı onların savunucusudur.

B. Bilgelikten yoksundur.

24:7 ⁷Kafasızla bilgelik erişilemeyecek kadar yüksektir;
O kent kurulunda ağızını açmaz.

17:16 ¹⁶Bilgi edinmeye yarayan para akılsızın elinde neye yarar?
Kafasızın biridir o.

18:2 ²Akılsız birey anlayış eksikliğinde bocalar;
Her durumda kendi açısını kovalar.

C. Tanrısal ödünü geri teper.

1:7 ⁷RAB korkusu bilginin başlangıcıdır.
Akılsızlar bilgiyi ve sıkladüzeni hor görür.

1:22 ²²“Ey kafasızlar! Ne vakte dek kafasızlığa sarılacaksınız?
Alaycılar, ne vakte dek alaycılıktan zevk alacaksınız?
Akılsızlar ne vakte dek bilgiden iğrenecek?”

Ç. Kendi akılsızlığıyla kandırılır.

14:8 ⁸Akıllı insanın bilgisi onun yolunu çizer,
Ama akılsızların uçarılığı göz boyayıcılıktır.

14:24 ²⁴Bigelerin tacı servet bolluğudur,
Ama akılsızların yetersizlik çelengi kafasızlıktır.

15:21 ²¹Kavram yokluğuyla boğuşana kafasızlık sevinçtir;
Öte yandan kavramı yerinde olan dümdüz yolun yolcusudur.

II. Ahmak durumunda yol yürümesi

A. Her insan doğuştan ahmaklığa eğilimlidir.

22:15 ¹⁵Akılsızlık çocuğun canına dokuludur,
Disiplin değneği onu dışarıya atar.

B. Başlangıçtaki saflığı onu ahmaklığı sürükledi.

14:18 ¹⁸Bön kişilerin mirası akılsızlıktır,
Ama akıllılar bilgi ile taçlanır.

C. Artık değipemez durumdadır.

27:22 ²²Kafasız buğdayla bir arada dibekte tokmakla döv;
Yine de akıl eksikliği ondan gitmez.

26:11 ¹¹Köpeğin kendi kusmuğuna döndüğü gibi,
Akılsızlığını yineleyen ahmak insan da odur.

17:10 ¹⁰Anlayışlıya bir azarlama kafasız yüz silleden daha etkindir.

III. Davranışıyla yakayı ele verir.

A. Günah ipler ve bundan hoplanır.

13:19 ¹⁹Karşılana iştah ruha tatlılık getirir,
Ama kötülüğe rest çekmek akılsızların harcı değildir.

10:23 ²³Akılsıza kötülük spor yapmaya benzer,
Ama bilgelik sağduyuluya zevktir.

14:9 ⁹Alaycılar günahı tiye alır,
Ama doğrular lütuf gönencindedir.

B. Öz denetimden yoksundur.

12:16 ¹⁶Akılsız içerleyişini hemen gösterir,
Ama sağgörülü birey aşağılanışı soğukkanlılıkla karşılar.

13:16 ¹⁶Akıllı insan her ilişkide bilgiyle davranır;
Öte yandan kafasız birey ahmaksızlığını pazara çıkarır.

14:16 ¹⁶Bilge insan önceden düşünür ve kötülükten ayrılır,
Ama akılsız olan pervasızdır; zarar getirici işlere atar kendini.

27:3 ³Taş ağırdır, kum ise ezicidir;
Ama akılsızın insanı çileden çıkarması ikisinden de beterdir.

C. Annebabayı hor görür ve onları acındırır.

15:20 ²⁰Bilgili evlat babasını sevindirir,
Ama akılsız insan annesini aşağı görür.

15:5 ⁵Dengesiz birey babasının düzenleyişini hiçe sayar,
Ama kınayışı öneme alan sağduyuludur.

17:21 ²¹Ahmak evlat babasının başına derttir;
Akılsızın babası sevinç nedir bilmez.

Ç. Ağır cezayı hak eder.

19:29 ²⁹Alaycılara yargı haphazıdır;
Akılsızların sırtına da patak.

26:3 ³Beygire kamçı, eşeğe gem,
Kafasızların sırtına da kötek..

IV. Yakayıle veren konuşması

A. Akılsız öz yapısının belirgin eder.

15:2 ²Bilgenin dili bireyleri bilgiye özendirir,
Ama kafasızların ağzı saçmalık savurur.

12:23 ²³Sağını solunu bilen içindeki bilgiyi sergilemez;
Buna karşı kafasızların yüreği derindeki kafasızlığı açığa vurur.

15:14 ¹⁴Kavramlı akıl bilgi araştırır,
Ama kafasızların ağzı ahmaklıkta odaklanır.

29:11 ¹¹Akılsız insan tüm öfkesini sergiler;
Ama bilge kişi onu sabırla bastırır.

B. Konuşması genellikle sağduyudan yoksundur.

26:7 ⁷Kötürümün sarkık bacaklarına benzer,
Akılsızın ağzında bir özdeyiş,

26:9 ⁹Sarhoşun sarıldığı dikenli çubuk neyse,
Akılsızların ağzında bir özdeyiş de odur.

C. Eninde sonunda düpüpüne katkıda bulunur.

18:6 ⁶Kafasızın dudakları sürtüşme doğurur;
Ağızysa patağa çağrıdır.

18:7 ⁷Akılsızın ağızı onu yıkımına götürür;
Dudaklarıysa kendi tuzağıdır.

10:14 ¹⁴Bilgeler bilgiye bilgi katar,
Ama akılsızın ağızı açılınca felaket ufukta yol yapar.

V. Açıklıyonu

A. Yapamıy başarısızlıkla ve utançla sonuçlanır.

10:8 ⁸Yüreği bilgeli kişi buyrukları değerlendirir,
Ama dudaklarını uçarılığa veren yıkım bulur.

10:10 ¹⁰Gözleri ikiyüzlülükte kıpırdayanın ürünü kederdir;
Sözleri gevezelikte sapıtmışın görgüsü hüstrandır.

11:29 ²⁹Kendi evini altüst edenin mirası yeldir;
Kafasız insan aklı yerinde olana uşaklık eder.

3:35 ³⁵Bilgelerin mirası onurdur,
Akılsızlarınkiyse utanç kaftanı.

B. Kendi geleceğini saptamıy durumda ölecek.

10:21 ²¹Doğrunun dudakları pek çok kişiyi besler,[◇]
Ama kafasızlar kavram besisizliğinde ölür.

1:32 ³²Bön kişiler döneklıklarının kurbanı olacak;
Akılsızların kayıtsızlığı kendilerini tüketecek.

VI. Mesih inanışının ahmağa karşılyđy

A. Ondan beri dur.

14:7 ⁷Akılsızın yanından çekil,
Çünkü ondan bilge dudaklar bekleyemezsin.

17:12 ¹²Yavrularından edilmiş dişi ayıya rastlamak
Aklını kaçıran sapıkla karşılaşmaktan yeğdir.

B. Ona güvenme.

26:6 ⁶Akılsızı bir göreve salan
Kendi ayaklarını keser, zararını da çeker.

C. Onu öneme alma.

26:1 ¹Yazın kar, hasatta yağmur hiç de aranmaz;
Kafasız bireye yücelik hiç yakışmaz.

26:8 ⁸Mücevheri taş yığınınına katmak sırasından,
Akılsızı önemseyen de öyledir.

Ç. Onunla tartışma.

29:9 ⁹Bilge kafasızla davaya gitsin;
O öfkelenir, maytaba alır, hiçbir yolla ciddiliği takınamaz.

23:9 ⁹Akılsızın önünde sözlerini esirge;
Çünkü söylediklerinin içeriğindeki bilgiyi aşağılar.

26:4 ⁴Kafasız bireyi akılsızlığı uyarınca yanıtlama;
Olmaya ki sen de onun ayarına sürüklenesin.

D. Eğer yardım dokunacaksa onu payla.

26:5 ⁵Kafasızı akılsızlığına yaraşır dille yanıtla,
Ters durumda kendi gözünde bilge kesilir o.

Alay edici

(Günahı tiye alan, son yargıyı hafifseyen)

I Temel durumu

A. Kurumla dolu

21:24 ²⁴Gururlu, burnu Kaf dağında gezen, ukalâ..
Bunlar matrağa alanın adlarıdır.

B. Gerçekle ve adaletle alay eder.

19:28 ²⁸Ciğeri beş para etmez tanık adaleti pabucunun altına yazar;
Düşük insanın ağızı eğri büğrü düşüklüğü aşağıya indirir.

C. Hor görmekten hoşlanır.

1:22 ²²“Ey kafasızlar! Ne vakte dek kafasızlığa sarılacaksınız?
Alaycılar, ne vakte dek alaycılıktan zevk alacaksınız?
Akılsızlar ne vakte dek bilgiden öğrenecek?”

Ç. Bilgelikten yoksundur.

14:6 ⁶Alaycı kişi boş yere bilgi arar,
Ama anlayışlıya bilgi kolayından gelir.

D. Düzeltmeyi kabul etmez.

15:12 ¹²Alay edici uyarılmaktan hoşlanmaz;
Bilgeye yaklaşıp danışmaya yanaşmaz.

13:1 ¹Bilge insan babasının öğüdünü değerlendirir;
Ama alaycı birey azarlamaya kulak asmaz.

E. Başkalarının sorunlar yaratır.

29:8 ⁸Alaycılar kentleri ateşe verir;
Ama bilgeler kızgınlığı püskürtür.

II. Açıklaması

A. Tanrıca ve insanlarca hor görülür.

3:34 ³⁴Alaycılarla alay eder O,
Öte yandan alçak gönüllülere lütfu iner.

24:9 ⁹Akılsız düzenler günahdır;
Alaycı başkalara tiksinti getiren tiptir.

B. Piddetli biçimde yargılanacak.

19:29 ²⁹Alaycılara yargı haphazıdır;
Akılsızların sırtına da patak.

9:12 ¹²Bilgiliysen bu kendi yararınadır;
Tiye alansan zararını kendin çekersin.

C. Onun cezası saf insana uyarıcıdır.

21:11 ¹¹Alaycı cezalandırılınca kafasız insan bilgi sahibi olur.
Bilge eğitilince daha da bilgi edinir.

19:25 ²⁵Alaycıyı tokatla, bön bireye ders olur;
Anlayışı yerinde olanı azarla, bunu bilgisine katkı kılar.

III. Mesih inanışının alaycya yanıtı

A. Onu paylamaya çalışma.

9:7 ⁷Alay edeni azarlayan alaya özne olur.
Kötü kişiyi düzeltmeye kalkan başını belaya sokar.

9:8 ⁸Eğleneni azarlama sana kin güder;
Bilgeyi azarla ve seni sever.

B. Onu bapından sav.

22:10 ¹⁰Alaycıyı önünden dışla ve sürtüşme sona erer;
Atışmanın da, hak olanla matrak geçmenin de ardı kesilir.

Kötü insanlar

I. Temel durumu

A. O ruhsal karanlıktadır.

4:19 ¹⁹“Kötülerin yolu zifiri karanlığa benzer;
Neye takıldıklarını bilmezler.

2:12 ¹²“Bunlar seni eğri büğrü gidişten koruyacak,
Tutarsız lakırdı çıkaranların laflarından kurtaracak.

2:13 ¹³“Onlar ki, doğru yola rest çeker,
Karanlık yollarda yürümeyi yeğlerler,

2:14 ¹⁴“Kötülüğe girişmekte sevinç duyarlar,
Yıkım getiren tutarsız yollardan haz duyarlar.

2:15 ¹⁵“Adımları çarpık kişiler,
Dolap döndürümsü yolun yolcuları..

B. Tanrı katında kurumlu ve yericidir.

14:2 ²Doğru yolu tutan RAB'ten korkar,
Ama düzensiz yolu yeğ sayan O'nu aşağılar.

21:4 ⁴Yükseklerde dolaşan göz, büyüklenen yürek,
Kötünün ışını –tümü günahtır.

21:29 ²⁹Kötü kişi metin bir görünüş takınır;
Ama doğru insan yollarını perçinleştirir.

C. Kötülüde çekilipi var.

21:10 ¹⁰Düşük bireyin ruhu kötülük özler durur;
Komşusuna karşı acıma nedir bilmez.

17:11 ¹¹Tanrısaymaz birey başkaldırma nedir, sadece onu bilir,
Bu nedenle kendisine zalim haberci yollarır.

16:27 ²⁷Düşük insanın dudakları kötülük çukurunu kazar;
Onun dudaklarında yanan ateş varmışcasına.

17:4 ⁴Kötülük tutsağı kötünün sözlerine kulak asar;
Yalana tutsak insan,
Ordubozanın çıkardığı lakırdıya bel bağlar.

Ç. Tüm varlığı bozuktur.

10:20 ²⁰Doğrunun dili pak gümüştür;
Kötünün yüreği değerden düşmüştür.

6:12 ¹²Bayağı insan, kötülük oğlu,
Çarpık sözlerle sağa sola dolaşır. ◊

6:13 ¹³Göz kırpar, ayağıyla yeri oynatır,
Eliyle de bir şeyler anlatır,

6:14 ¹⁴Sapkın yürekle kötülük tasarlar,
Sürekli nifak sokar.

6:15 ¹⁵Bunun sonucunda yıkım onun başına ansızın gelecek;
Belini doğrultamayacağı düşünüş bir anda onu bulacak.

II Günahlıdoşayın kanırları

A. Kötülük getiren, yıkıcı sözler kullanır.

15:28 ²⁸Doğru kişi ne tür yanıt vereceğine kafasını işletir;
Buna karşı kötülerin ağzından düşüklük fıskırır.

10:32 ³²Doğrunun dudakları geçerli söz konuşur,
Ama kötülerin ağzı sapkınlık oluşturur.

10:11 ¹¹Dođru insanın ağzı yaşam pınarıdır,
Ama kötülerin ağzı kaba kuvveti reklendirir.

12:6 ⁶Ktnn sözleri ölüm tuzağıdır;
Öte yandan doğruların sözü kurtuluş sağlayıcıdır.

B. Aldatı ve hile onun uygulamalarıdır.

11:18 ¹⁸Tanrısaymaz kişi yolsuzlukla kazanç elde eder,[◊]
Doğrulukla ekenin dl sağlam karşılıktır.

26:23 ²³Kt yürekte boşalan kandırıcı dilin sözleri,[◊]
Gümüş posasıyla sıranmış toprak kap benzeridir.

26:24 ²⁴Kinle taşan öz yüreğini gizleyen,
Dudaklarını tatlı sözler söylemeye zorlar.

26:25 ²⁵Onun sözleri baldan tatlı olsa da inanma;
Çünkü derininde zehir yüklü yedi bozukluk yatar.

26:26 ²⁶Hıncını hileyle örtbas edebilse bile,
Kötülüğü topluluğun önünde sergilenecektir.[◊]

C. Dürüst insanları çekemez.

29:10 ¹⁰Kan güdenler okka dört yüz dirhem insanı çekemez;
Öte yandan doğrular onu savunur.

29:27 ²⁷Haksız birey haklıya iğrentidir;
Doğruluğu ilke edinense bozuktzen kişiye tiksintidir.

. Bařkalarıñın yolunu saptırır.

16:29 ²⁹Kaba kuvvet erbabı başkasını ayartır;
Onu bozuktzen yola yöneltir.

16:30 ³⁰Gznn kuyruğuyla bakan düzenbazlık planlar;
Dudaklarını kıpırdatan kötülüğün habercisidir.

12:5 ⁵Dođrunun düşünceleri hakka dayanır;
Kötülerin danışmanlığı kaygan patikalara yöneltir.

III. Açıklığısonu

A. Yapamı sıkıntılılarla doludur.

12:21 ²¹Dođru insanı kötü niyet etkileyemez;
Tersine düşük bireylerin yaşamı dertle dolup taşar.

11:8 ⁸Dođru kişi beladan kurtarılır;
Kötü insan yüzüstü ona dalar.

24:16 ¹⁶Çünkü doğru birey yedi kez düşer ve yeni baştan belini doğrultur;
Buna karşı tanrısaymazlar yıkımla burun buruna gelir
ve al aşağı edilir.◊

15:6 ⁶Dođru insanın evinde bol tarafından mal para bulunur,
Ama düşük bireyin geliri dert oluşturur.

13:25 ²⁵Dođru kişi canı doyasıya yemeğini yer,
Ama kötünün karnı doymak nedir bilmez.

B. Tasarılarını gerçekte mi görmeyecek.

11:7 ⁷Kötü insan ölünce yaşam yumağı dağılır;
Bunun gibi, tanrısaymazın bekleyişi boş çıkar.

10:28 ²⁸Dođruların umudu sevinçte yeşerir,
Ama kötünün bekleyişleri kurur gider.

10:24 ²⁴Kötünün korktuğu şey onun başına gelir,
Ama doğruların dileği karşılanacaktır.

C. Kendi yolsuz davranışını tarafından yenilgiye uğrayacak.

5:22 ²²Düşük insanı kendi kötülükleri kenetler;
Günahının uğraşlarıyla onu kısıvrak bağlar.

5:23 ²³Sıkıdüzen yokluğunda o mahvolacak;
Aşırı akılsızlığı ona yıkım getirecek.

11:5 ⁵Yetkin insanın doğruluğu ona yöntemdir,
Ama kötü insana kendi kötülüğu yıkım oluşturur.

21:7 Tanrısaymazların kan akıtıcılığı
sel gibi onları taşıyıp götürür.◊
Nedeni, doğruyu uygulamayı akıldan dışlarlar.

12:13 ¹³Kötü insan dudaklarının tuzağında yakalanır,
Ama doğru kişi beladan kaçıp kurtulur.

14:23 ²³Her emeğin karşılığı kazançtır,
Ama bol keseden söyleyen
yoksulluktan başka bir şey beklemesin.

Ç. Günahına gereken cezayı bulacak.

11:21 ²¹İyi bilesin, kötü insan cezasız kalmayacaktır,
Ama doğruların soyu kurtarılacaktır.

11:31 ³¹Yeryüzünde doğru insan kendine yaraşan karşılığı alıyorsa,
Kötü kişilerle günahlılar nerede kalır?

11:23 ²³Doğruların isteği daima iyilikle sonuçlanır;
Öte yandan kötülerin bekleyişi tanrısal öfkeyle noktalanır.

21:18 ¹⁸Kötü insan iyinin fidesidir;
Hain birey de doğruların.

D. Vaktinden önce kendisine gelen ölümle karşılaşacak.

10:27 ²⁷RAB korkusu günleri arttırır;
Buna karşı kötülerin yılları kısıtlıdır.

2:22 ²²“Öte yandan kötüler süpürülüp götürülür,
Duzenbazlar da sökülüp atılır.

12:7 ⁷Kötüler yıkılıp gider,
Ama doğruların konutu hep kalıcıdır.

13:9 ⁹Doğru kişinin ışığı parıldayarak yanar,
Ama kötü insanın kuru sökülüp gider.

E. Yapamay utançla sonuçlanacak.

13:5 ⁵Doğru kişi yalan dolandan nefret eder;
Ama kötü insan ne utanır, ne de alçalmaya yanaşır.

12:8 ⁸Birey sağduyusu uyarınca övülür;
Tutarsız akılla iş gören aşağılanır.

10:7 ⁷Doğru kişinin anılması kutluluktur,
Ama kötülerin adı çürür.

IV. Kötü kibiye Tanrı'nın yanıtı

A. Tanrı onunla ilgili her eyleme tiksindir.

- 11:20 ²⁰Bozukdüzen akılla oyalanan RAB'be öğretilir,
Ama yetkin yaşamlı kişi ona beğeni getirir.
- 3:32 ³²Çünkü çarpık insan RAB'be bir tiksintidir;
Öte yandan dürüst insan RAB'bin güvenilenidir.
- 15:26 ²⁶Kötünün tasarıları öğretilir;
Buna karşı pak insanın sözleri hoşnutluk dağıtıcıdır.
- 15:9 ⁹Kötü insanın tuttuğu yol RAB'bi öğretilir;
Buna karşı doğruluğu kovalayan O'nun sevgisine öznedir.
- 21:27 ²⁷Kötülerin kurbanı RAB'be tiksintidir;
Daha da beteri, onu sinsi amaçla getirirse.
- 15:29 ²⁹RAB kötülerden ıraktır;
Öte yandan doğruların duasını yanıtlar.

B. Tanrı doğrudan doğruya ona karşılıdır.

- 21:12 ¹²Doğru kişi kötünün evine şöyle bir bakar;
Kötülerin yıkıma sürüklendiğini anlar.
- 10:3 ³RAB doğru kişiyi aç bırakmaz;
Ama kötülerin dileğini destekler.
- 3:33 ³³RAB'bin laneti soysuzların konutundadır.
Ama O doğruların barınağını kutlu kılandır.
- 14:11 ¹¹Kötülerin konutu yerle bir edilecek;
Öte yandan doğruların çadırı gelişir.

C. Tanrı onu er geç yargılayacaktır.

- 12:2 ²İyi insan RAB'ten lütuf bulur,
Öte yandan kötülük tasarlayanı O yargılar.
- 16:4 ⁴RAB her şeyi belirli bir amaca yarattı;
Kötüyü bile yıkım gününe.
- 10:25 ²⁵Kasırğa gelip geçince kötü kişi yok olur;
Öte yandan doğru kişi sonsuzu kapsayan temeldir.

V. Mesih inancının kötüye kullanılması

A. Kendisiyle ilişki kurma.

- 4:14 ¹⁴“Kötülerin yoluna ayak uydurma;
Şerefsizlerin çığırını izleme.
- 4:15 ¹⁵“Kendini ondan sakın, yakınından geçme;
Yolunu değiştir; başka yön seç ve yolunda yürü.
- 24:1 ¹Kötüler seni imrendirmesin;[◊]
Onların arasına katılmayı aklının ucuna bile getirme.
- 24:2 ²Neden mi? Kafaları kaba kuvvete eğilimlidir,
Dudakları da sinsilik düzenlerine.

B. Onu kıskanma ne de taklit et.

- 24:19 ¹⁹Kötülük eylemleri karşısında içerleme;
Ne de kötü insanı kıskan!
- 24:20 ²⁰Çünkü kötülerin güvenle bakabileceği bir yarın yoktur;
Onların ışığı sönecektir.
- 3:31 ³¹Kaba kuvvete verilene imrenme,
Onun izlerinde yürümeyi yeğleme.
- 3:32 ³²Çünkü çarpık insan RAB'be bir tiksintidir;
Öte yandan dürüst insan RAB'bin güvenilenidir.

C. Onu düzeltmeye çalışma.

- 9:7 ⁷Alay edeni azarlayan alaya özne olur.
Kötü kişiyi düzeltmeye kalkın başını belaya sokar.

Ç. Onun yanlış hareketlerine özür gösterme.

- 17:15 ¹⁵Kötüyü aklayan, suçsuzu suçlu çıkaran;
İkisi de RAB'be iğrentidir.
- 18:5 ⁵Kötüye yanlışlık göstermek fena tutumdur;
Ya da doğru kişiyi adaletten yoksun bırakmak.
- 28:17 ¹⁷Eli kana bulanana ölümüne dek kaçak olsun;
Ona yardım eli uzatan çıkmasın.

D. Onun karþısında kutsal yapam yolunu izle.

28:4 ⁴Yasadan ayrılan zalimlerin övücüsüdür;
Yasaya bağlı olan bunlara direnendir.

25:26 ²⁶Suyu bulanık pınar ya da kirli kuyu neyse,
Kötünün yanında etkisi gitmiş doğru birey de odur.